

KLIMATFONDEN AB:S STRATEGI

INNEHÅLL:

Sammanfattning	1
1. Uppgift och roll.....	2
2. Kriterier för finansiering	4
TRÖSKELVILLKOR	5
KLIMATFONDENS EFFEKTKRITERIER	5
FINANSIERINGSOBJEKTSPECIFIK GRANSKNING	6
VIDAREUTVECKLING AV KRITERIERNA.....	6
3. Verksamhetsmodell	6
FINANSIERINGSPROCESS	8
4. Finansieringskategorier.....	9
FINANSIERINGSKATEGORIER I FÖRHÅLLANDE TILL RAMEN I HANDLINGSDIREKTIVEN	11
5. Finansieringsinstrument och koppling till EU-finansiering	12
KAPITALLÅN	13
INSTRUMENT I FRÄMMANDE KAPITAL	13
FONDOBJEKT	14
KOPPLING TILL EU-FINANSIERING.....	14
6. Organisation.....	15
7. Ekonomi och risker	17

Sammanfattning

Klimatfonden Ab är ett specialuppgiftsbolag, vars verksamhet fokuserar på bekämpning av klimatförändringen, påskyndande av koldioxidsnålhet inom industrin och främjande av digitaliseringen. Det här strategidokumentet sammanfattar de

centrala riktlinjer som Klimatfondens styrelse har godkänt, utifrån vilka bolaget förverkligar ägarens handlingsdirektiv.

Klimatfonden använder sig av kapitallån och andra instrument för att finansiera objekt som direkt och indirekt genererar utsläppsminskningar och andra positiva effekter. Klimatfondens verksamhet styrs av kriterierna för finansiering, vars tröskelvillkor begränsar Klimatfondens verksamhet till finansiering av objekt som ekonomiskt är minst självbärande och där Klimatfondens finansieringsandel bidrar till att projektet genomförs tidigare eller i större skala än vad som vore fallet utan Klimatfondens finansiering. Som tröskelvillkor säkerställs även att objektet uppfyller minimikraven för miljömålen i EU:s förordning om hållbar finansiering. Om tröskelvillkoren uppfylls prioriterar och väljer Klimatfonden objekt utifrån deras effekter och följer upp hur effekterna förverkligas under finansieringen. Kriterierna för finansiering definierar utsläppsminskningar samt produktivitets- och affärspotential som centrala effektmål.

Klimatfonden verkar i enlighet med god förvaltningssed och iakttar öppenhet och etiska regler i sin verksamhet. Bolagets mekanismer för beslutsfattande och tillsyn har beskrivits i den årliga redogörelsen för bolagets förvaltnings- och styrsystem. Bolagets finansieringsverksamhet inleddes 2021, och den eftersträlvade finansieringsvolymen steg till 80 miljoner euro 2022. Då efterfrågan på finansiering har stabiliserats till en nivå på över 1 miljard euro, har man beslutat att ytterligare höja målet för finansieringsbeslutsvolymen till 130 miljoner euro från 2023 och framåt.

Bild 1 Sammanfattning av strategin

1. Uppgift och roll

Klimatfonden Ab hör till Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Ministeriet har gett bolaget handlingsdirektiv, enligt vilka Klimatfondens verksamhet ska fokusera

på bekämpning av klimatförändringen, påskyndande av koldioxidneutralitet inom industrin och främjande av digitaliseringen. Klimatfondens uppgift är att minska koldioxidavtrycket, stärka koldioxidhandavtrycket och främja innovativa klimatlösningar och digitala lösningar. Med minskning av koldioxidavtrycket avses minskning av de negativa konsekvenserna för miljön, och med stärkande av koldioxidhandavtrycket avses stärkande av en produkts eller tjänsts positiva effekter på miljön.

Europeiska unionen har förbundit sig att före 2030 minska växthusgasutsläppen med minst 55 procent i förhållande till 1990 års nivå. EU:s mål är dessutom att vara den första klimatneutrala världsdelen före 2050. Kommissionen har genom olika finansieringsinstrument och strategier, till exempel programmet för grön utveckling (Green Deal), visat att den gör en betydande satsning på kommersialisering av klimatlösningar. Till Klimatfondens uppgifter hör enligt handlingsdirektiven att utnyttja EU-finansiering som en del av Finlands strävan efter att kanalisera finansiering som stöd för landets mål.

Den gröna övergången förutsätter stora tilläggsinvesteringar av EU och medlemsstaterna, inklusive den privata och offentliga sektorn i Finland. När investeringarna genomförs spelar utveckling av investeringsmiljön genom reglering en central roll. Kvantitativt sett är det oundvikligt att de nödvändiga investeringarna i huvudsak genomförs av den privata sektorn. Med tanke på bekämpningen av klimatförändringen brådskar det med att öka investeringarna, och det krävs att många metoder används samtidigt framför allt under de kommande 10–15 åren. Det geopolitiska läget påskyndar behovet av fossilfria investeringar ytterligare. Klimatfonden kompletterar de investeringar som görs av Finlands offentliga sektor genom att inom den privata och offentliga sektorn finansiera objekt där Klimatfondens finansieringsandel möjliggör att projektet genomförs över huvud taget, tidigare eller i större omfattning än vad som vore fallet utan Klimatfondens finansieringsandel.

Klimatfondens finansieringsandel kan påverka vid vilken tidpunkt eller i vilken omfattning projekten förverkligas genom att erbjuda objekten finansiellt mervärde i en roll som kompletterar annan privat och offentlig finansiering. Klimatfondens handlingsdirektiv och bolagsordning fastställer att bolaget i sin investeringsverksamhet kan ta större risker eller nöja sig med mindre avkastning än privata investerare. Klimatfonden strävar inte efter att maximera avkastningen av sin verksamhet, utan efter att genomföra sina samhällsuppgifter så effektivt som möjligt och maximera de samhälleliga resultaten. De investeringar som bolaget gör och verksamheten i finansieringsobjekten ska enligt handlingsdirektiven vara självbärande på lång sikt och som helhet betraktade.

Klimatfondens finansiering är av sådan karaktär att den gör bolaget till en del av det övergripande fältet för innovationsfinansiering med en placering mellan innovationsfinansieringscentret Business Finland och statens kapitalplaceringsbolag Finlands Industriinvestering Ab. Business Finlands finansiering består i huvudsak av bidragsstöd eller EU-statsstöd i form av FUI-lån. Finlands Industriinvestering Ab investerar i sin tur i kapitalplaceringsfonder och direkt i tillväxtföretag på

marknadsvillkor, på samma villkor och med samma avkastningsförväntningar som privata investerare.

Klimatfondens uppgift när det gäller att bekämpa klimatförändringen, påskynda koldioxidsnålhet inom branscherna och främja digitaliseringen har definierats tematiskt. I stället för att maximera avkastningen har bolaget som mål att maximera de samhällseliga resultaten enligt sitt uppdrag. I egenskap av tematisk finansiär som i första hand strävar efter effekter placerar sig Klimatfonden mellan ansvarsfullt placerande som strävar efter avkastning på marknadsvillkor och utvecklas snabbt och samhällselig finansieringsverksamhet i bidragsform.

2. Kriterier för finansiering

Handlingsdirektiven fastställer en utvärderingsmodell i tre faser för Klimatfonden. Utvärderingsmodellen består av ekonomiska tröskelvillkor och andra tröskelvillkor, genomgripande effektmål och mer detaljerade effektmål som är specifika för finansieringsobjekten. Tröskelvillkoren ska uppfyllas i fråga om varje finansieringsbeslut. Om tröskelvillkoren uppfylls görs den slutliga jämförelsen och valet av objekt utifrån effektmålen.

Klimatfondens styrelse har godkänt de kriterier i tre faser som anges i handlingsdirektiven för användning i bolaget och har efter att verksamheten inleddes uppdaterat dem närmast i syfte att förtydliga den kommunikativa utformningen (bild 2).

Dessutom undersöker utvärderingsprocessen av Klimatfonden projektens överensstämmelse med EU:s förordning om hållbar finansiering.

Bild 2 Kriterier för finansiering

TRÖSKELVILLKOR

Varje finansieringsbeslut ska uppfylla *tröskelvillkoren*:

1. Investeringsobjektet ska i fråga om bland annat kompetens och övrig finansiering ha en trovärdig plan för återbetalningsförmågan gällande Klimatfondens finansiering. Klimatfondens tidsperspektiv för granskning av lönsamheten kan vara längre än normalt.
2. Med Klimatfondens finansiering genomförs projektet över huvud taget, tidigare eller i större omfattning än vad som vore fallet utan en finansieringsandel från Klimatfonden.
3. Överensstämmelse med den så kallade "do no significant harm"-principen. Om investeringen genomförs får den inte orsaka betydande skada för något av de sex miljömålen i EU:s förordning om hållbar finansiering:
 - begränsning av klimatförändringar,
 - anpassning till klimatförändringar,
 - hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser,
 - omställning till en cirkulär ekonomi,
 - förebyggande och begränsning av föroreningar samt
 - skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

Efter att tröskelvillkoren har uppfyllts sker prioriteringen och jämförelsen av finansieringsmöjligheterna huvudsakligen med stöd av Klimatfondens effektkriterier och en granskning av de specifika finansieringsobjekten.

KLIMATFONDENS EFFEKTKRITERIER

De allmänna effektkriterierna för Klimatfondens effektfullhet bedöms när varje finansieringsbeslut fattas. Innan beslutet fattas skapas dessutom en mekanism för verifiering och uppföljning av de eftersträlvade effekterna.

Klimatfondens *allmänna effektkriterier* är:

- Potentialen för utsläppsminskningar i Finland och ute i världen.
- Den produktivitets- och affärsverksamhetspotential som investeringshelheten direkt eller indirekt möjliggör för aktörer som är registrerade i Finland. Potentialen kan bedömas genom objektets affärsplan samt till exempel genom ökade nationella FUI-satsningar, sysselsättningseffekter med högt mervärde eller stärkande av kompetenskapitalet (till exempel patent).

Under Klimatfondens utvärderingsprocess görs dessutom en granskning av hur väl projekten harmonierar med EU-taxonomin för hållbar finansiering. Syftet med EU-taxonomin är att styra finansieringen så att den stöder klimat- och miljövänligare investeringar genom att fastställa åtgärdsspecifika gränsvärden för hurdana verksamheter som kan klassificeras som hållbara. Eftersom taxonomin tills vidare närmast omfattar de sektorer och vanligaste åtgärder som står för de mest betydande utsläppen av växthusgaser, är förenlighet med taxonomin inget villkor för finansiering ur Klimatfonden, men Klimatfonden följer upp och rapporterar hur stor andel av dess finansiering som är förenlig med taxonomin.

FINANSIERINGSOBJEKTSPECIFIK GRANSKNING

Beroende på finansieringsobjektet kan mycket olika faktorer vara de mest centrala ur både effektivitets- och riskperspektiv. En finansieringsobjektsspecifik analys kan fördjupa bedömningen av bland annat konsekvenserna för naturens mångfald, den cirkulära ekonomin eller användningen av naturtillgångar, exportpotentialen, frågorna kring social rättvisa eller kopplingen till EU-finansiering.

VIDAREUTVECKLING AV KRITERIERNAS

Under 2022 har Klimatfonden förtydligat finansieringskriteriernas språkdräkt och tillämpningen av dem samt publicerat en redogörelse för hur utsläppsminskningspotentialen beräknas och utvärderas inom Klimatfonden. De framtida utvecklingsbehoven gällande kriterierna rör bland annat utvärderingen av naturens mångfald och social rättvisa.

3. Verksamhetsmodell

Klimatfondens verksamhetsmodell har valts så att man med hjälp av den så effektivt som möjligt kan generera de samhällsliga effekter som definieras i handlingsdirektiven. Effekterna som eftersträvas har konkretiserats och sammanställts i Klimatfondens kriterier för finansiering, som samtidigt fungerar som Klimatfondens utvärderingsmodell och genomgripande styr bolagets verksamhet. Målet med verksamhetsmodellen är att identifiera och för beslutsfattandet bereda finansieringsobjekt som uppfyller tröskelvillkoren i kriterierna för finansiering och ger resultat som överensstämmer med effektmålen.

Klimatfonden genererar effekter genom att erbjuda finansiellt mervärde som gör att ett finansieringsobjekt som överensstämmer med Klimatfondens mål genomförs tidigare eller i större skala än vad som vore fallet utan bolagets finansieringsandel. Det finansiella mervärdet förverkligas endast när Klimatfondens finansieringsandel passar in i objektets övergripande finansieringsbehov och finansieringstidpunkten.

Klimatfondens finansiering riktar sig vanligtvis till en viss utvecklingsfas i finansieringsobjektets livscykel och förverkligas endast om man har lyckats finansiera de föregående faserna och utsikter till finansiering under de följande faserna kan läggas fram på ett trovärdigt sätt.

Det egentliga förverkligandet av de eftersträvade samhällliga effekterna är beroende av att finansieringsobjektets planer kan genomföras med framgång, vilket mycket ofta i sin tur är beroende av det enskilda finansieringsobjektets konkurrenskraft och framgång på en marknad med internationell konkurrens.

Klimatfondens uppgift och kriterierna för finansiering begränsar och styr i sig själva valet av finansieringsobjekt på ett betydande sätt. För att Klimatfonden ska kunna välja ut de objekt som vid tidpunkten i fråga bäst motsvarar kriterierna för finansiering och har bästa tänkbara möjligheter att bli framgångsrika på marknaden gör Klimatfonden ingen innehållsmässig avgränsning som omfattar mer än kriterierna och finansieringskategorierna när det gäller vilka objekt som finansieras. Klimatfonden definierar till exempel alltså inte i förväg vilken teknologi eller vilken viss klimatlösning som finansieras med vilken summa, utan fonden skapar en heltäckande och mångsidig process för att ingående identifiera de objekt på marknaden som bäst uppfyller kriterierna för finansiering och passar in i finansieringskategorierna.

I Klimatfondens analyser, beredning och beslutsfattande kopplas det enskilda finansieringsobjektet till ett större tematiskt verksamhetsfält med hjälp av en analysprocess för verksamhetsmiljön som sammanställer utomstående källor och också regelbundet behandlas i bolagets styrelse. Klimatfondens kriterier för finansiering fungerar som ett centralt granskningsperspektiv vid analysen av verksamhetsmiljön, dvs. utvecklingen av verksamhetsmiljön bedöms i synnerhet i förhållande till finansieringsbehoven enligt Klimatfondens kriterier. Analysprocessen för verksamhetsmiljön har beskrivits nedan (bild 3).

Granskningsnivåer		Global	EU	Nationell	Regional	Sektorer	Granskningscykel i styrelsen
Tema	Helhetsbild av bekämpningen av klimatförändringen, inkl. digitala aspekter	Globala översikter och avtal och global politik (t.ex. IPCC, UNFCCC och Parisavtalet).	Översikter, planer, avtal och politik på EU-nivå (t.ex. EU climate targets & strategy).	Översikter, planer, avtal och politik på den nationella nivån (t.ex. programmet för hållbar tillväxt).	Regionala översikter, planer och avtal och regional politik (t.ex. Lahti European Green Capital).	Sektoremas översikter, planer, avtal och politik (t.ex. branschernas vägkartor för koldioxidsnålhet).	2 x år: analys på temanivå
Fenomen som framträder	Till exempel väte, cirkulär ekonomi						4 x år: analys av centralt fenomen
Case	Det enskilda finansieringsobjektet	Global marknad och globalt konkurrensfält.	Europeisk marknad och europeiskt konkurrensfält.	Nationell marknad och nationellt konkurrensfält.	Regional marknad och regionalt konkurrensfält.	Sektoremas marknad och konkurrensfält.	Analysen av varje objekt (10-15 st./år) inkluderar kopplingar till analys på fenomen- och temanivå

Bild 3 Analysprocess för verksamhetsmiljön

FINANSIERINGSPROCESS

Klimatfondens kärnprocess är finansieringsprocessen, där betoningen i början ligger på kundrelationsarbete för att till exempel generera ett projektflöde samt på kundservice i anknytning till potentiella finansieringsobjekt. Administrationen och analysen av projektflödet ger en helhetsbild av mängden tänkbara finansieringsobjekt och identifierar lovande och tidsmässigt lämpliga finansieringsobjekt för närmare analys utifrån Klimatfondens kriterier för finansiering.

Investeringsanalysen omfattar analys av de enskilda finansieringsobjekten, beredning av beslutsfattandet samt förvaltning under finansieringstiden och uppföljning under objektets hela livscykel. Finansieringsobjekten analyseras under alla skeden av beslutsfattandet i förhållande till Klimatfondens kriterier för finansiering. Tröskelvillkoren i kriterierna för finansiering ska i enlighet med handlingsdirektiven uppfyllas i fråga om varje investering. Om tröskelvillkoren uppfylls görs den slutliga jämförelsen och valet av objekt utifrån effektmålen.

Klimatfonden deltar med finansieringsandelar av betydande storlek i objekt som representerar mycket olika lösningar. Omsorgsfull och tillförlitlig beredning av finansieringsbeslutet förutsätter en kombination av utomstående expertis som är specifik för finansieringsobjektet som stöd för finansieringsbeslutet. Valideringen och utvärderingen av de eftersträvade effekterna förutsätter likaså i många fall specialkompetens som är specifik för finansieringsobjektet och som Klimatfonden också skaffar av utomstående experter.

Projekten behandlas flera gånger av Klimatfondens styrelse som en del av projektflödesöversikterna och översikterna över beredningarna av finansieringsbesluten. Klimatfondens styrelse fattar beslut om de projekt eller projektkluster i fråga om vilka externa due diligence-utgifter ska börja ackumuleras, och Klimatfondens styrelse fattar i enlighet med handlingsdirektiven bolagets finansieringsbeslut. Beslut som överskrider 20 miljoner euro förs även till det ekonomipolitiska ministerutskottet för förordande på föredragning av Arbets- och näringsministeriet.

Klimatfondens finansieringsprocess slutar inte med finansieringsbeslutet, utan uppföljningen och rapporteringen av de samhällseliga effekter som Klimatfonden eftersträvar börjar från finansieringsbeslutet. Uppföljningen av effekterna binds till det långsiktiga samarbetet med finansieringsobjekten, där också finansieringsvillkoren ofta är bundna till att de eftersträvade effekterna förverkligas eller verifieras. I en del objekt kan Klimatfonden även ha rollen som ägare under finansieringen. Finansieringsprocessen har beskrivits nedan (bild 4).

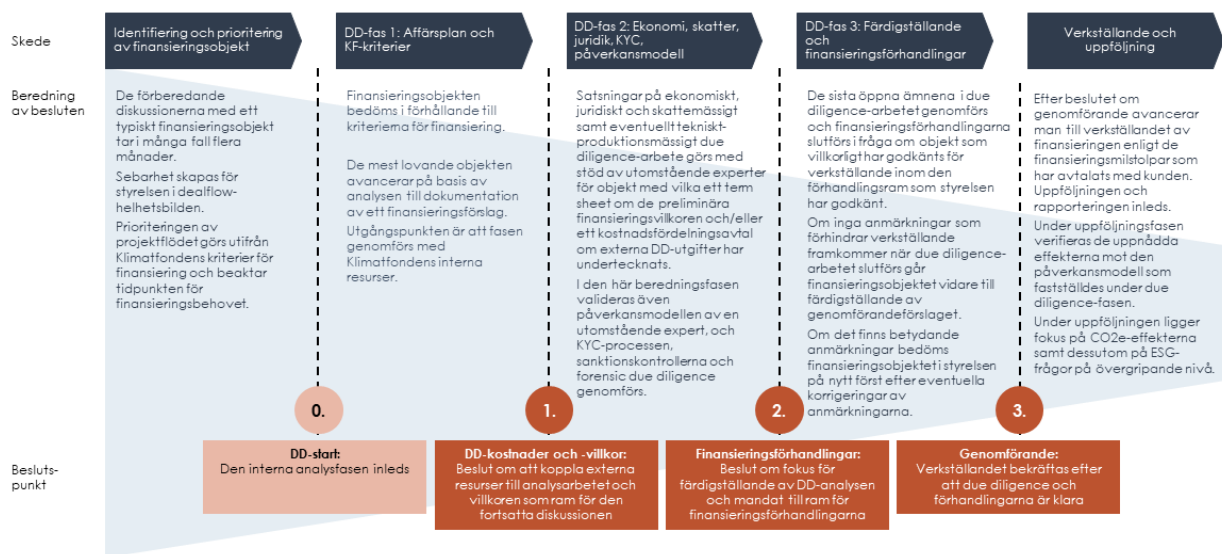

Bild 4 Finansieringsprocessen

Att utifrån både riskerna och de sammanlagda effekterna hantera och analysera den helhet som portföljen med de enskilda finansieringsbesluten utgör är en central del av Klimatfondens verksamhet. Inom Klimatfonden betonas dessutom behovet av mycket mångsidig kommunikation kring verksamheten, resultaten och i synnerhet effekterna i olika administrativa kanaler och kommunikationskanaler. Klimatfondens förvaltningssystem, inklusive öppenhetsprinciperna, har beskrivits närmare i redogörelsen för bolagets förvaltnings- och styrsystem.

4. Finansieringskategorier

Klimatfondens verksamhet ska enligt handlingsdirektiven fokusera på att bekämpa klimatförändringen, påskynda koldioxidsnålhet inom industrin och främja digitaliseringen. Klimatfondens uppgift är att minska koldioxidavtrycket och stärka koldioxidhandavtrycket samt främja innovativa klimatlösningar och digitala lösningar med målet att minska utsläppen av växthusgaser, effektivisera användningen av naturtillgångar och främja naturens mångfald. Klimatfonden kan dessutom finansiera andra digitaliseringsprojekt under förutsättning att de till sina miljökonsekvenser är minst neutrala och att man med hjälp av dem kan uppnå någon annan betydande samhällelig fördel.

Riktlinjerna i handlingsdirektiven är att cirka 65 procent av objekten som finansieras ska anknyta till klimatförändringen och cirka 35 procent till digitaliseringen, så att huvudvikten i placeringsverksamheten ligger på bekämpning av klimatförändringen och påskyndande av koldioxidsnålhet inom industrin. Den procentuella fördelningen (65 procent/35 procent) är riktgivande och granskas på lång sikt. Fördelningen kan göras utifrån antingen beloppet i euro eller antalet beroende på bland annat projektflödet och utbudet av finansiering.

Klimatfondens primära investeringsobjekt är enligt handlingsdirektiven uppskalningar till industriell skala, där det handlar om till exempel projekt som rör ny teknik i demonstrationsfasen. Objekten som finansieras kan vara projekt som genomförs av privata och offentliga aktörer. Klimatfonden kan även delta i olika offentliga plattformar som effektiviserar utnyttjandet av data samt i projekt som är gemensamma för den privata och den offentliga sektorn.

Klimatfondens styrelse har inom ramen för handlingsdirektiven beslutat att koncentrera verksamheten till tre finansieringskategorier (bild 5):

1. ANLÄGGNINGSSINVESTERINGAR OCH ANNAN KLIMATINFRASTRUKTUR
2. PÅSKYNDANDE AV IBRUKTAGANDET AV KLIMATLÖSNINGAR
3. DIGITALA KLIMATLÖSNINGAR

ANLÄGGNINGSSINVESTERINGAR OCH ANNAN KLIMATINFRASTRUKTUR

Projekten i finansieringskategorin handlar om uppskalning av en klimatlösning till industriell skala, kommersialisering och skalning av en klimatlösning eller infrastruktur som möjliggör utsläppsminskningar på annat sätt. Användningsändamålet för finansieringen är vanligtvis investeringskostnader (CAPEX).

Anläggningsinvesteringsobjekten är vanligtvis företag som siktar på en betydande expansion av den kommersiella verksamheten och vars projekt uppfyller tröskelvillkoren i Klimatfondens kriterier för finansiering och genererar betydande effekter enligt Klimatfondens kriterier för finansiering, till exempel utsläppsminskningar i Finland och globalt samt affärsverksamhet och produktivitetsfördelar med högt mervärde. Infrastrukturobjekten kan generera betydande utsläppsminskningar direkt eller möjliggöra utsläppsminskningar i egenskap av till exempel test- eller pilotinfrastruktur för klimatlösningar.

PÅSKYNDANDE AV IBRUKTAGANDET AV KLIMATLÖSNINGAR

Projekten i finansieringskategorin handlar om befintlig teknologi som ofta redan har verifierats kommersiellt i liten skala och/eller expansion av en affärsmodell till betydande kommersiell skala. Användningsändamålet för finansieringen är vanligtvis driftskapitalfinansiering som påskyndar försäljningen och lanseringen på marknaden.

DIGITALA KLIMATLÖSNINGAR

Projekten i finansieringskategorin handlar om utveckling och kommersialisering av en ny digital klimatlösning, en egenskap eller en dataplattform som genererar utsläppsminskningar.

Projekten som finansieras ska uppfylla tröskelvillkoren i Klimatfondens kriterier för finansiering, inklusive en trovärdig plan för inkomstflöden som åtminstone gör objektet självbärande. Projektet ska dessutom generera tydliga effekter enligt Klimatfondens kriterier för finansiering, till exempel genom att avlägsna en betydande flaskhals i

förverkligandet av utsläppsminskningar hos de aktörer som använder sig av plattformen.

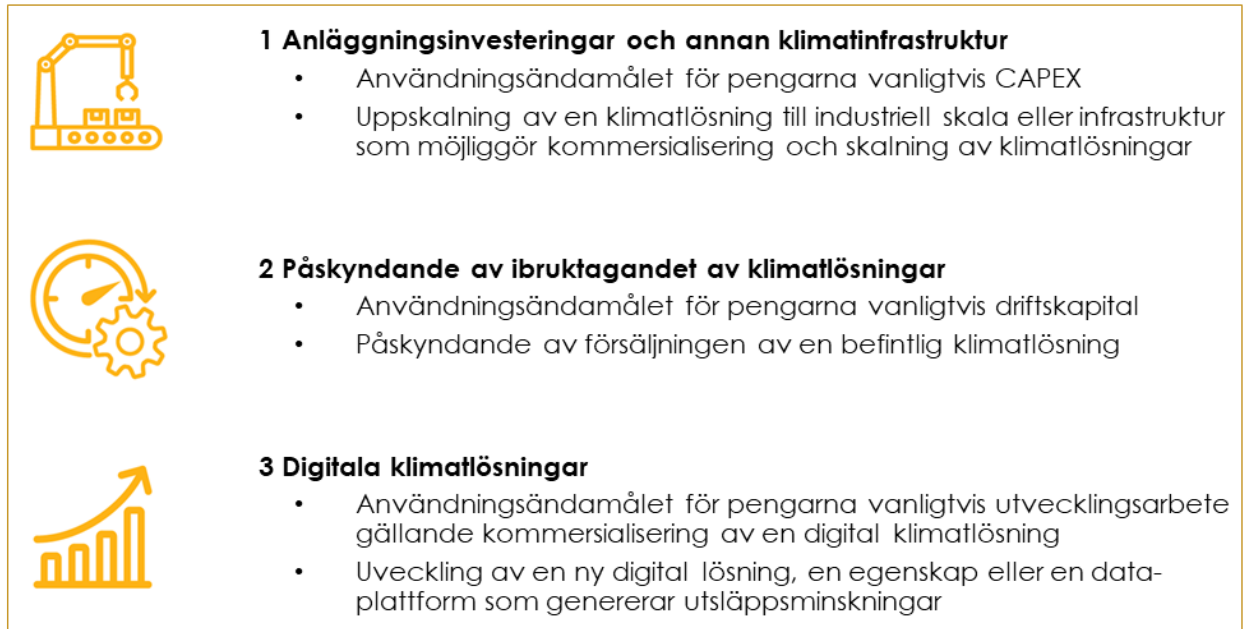

Bild 5 Finansieringskategorier

FINANSIERINGSKATEGORIER I FÖRHÅLLANDE TILL RAMEN I HANDLINGSDIREKTIVEN

De valda finansieringskategorierna återspeglar den betoning som handlingsdirektiven lägger på bekämpning av klimatförändringen, minskning av växthusgasutsläppen, minskning av koldioxidavtrycket och stärkande av koldioxidhandavtrycket samt den ställning som uppskalningar till industriell skala har som primära finansieringsobjekt.

Handlingsdirektiven gör att Klimatfonden kan vara verksam också inom digitaliseringsobjekt som till sina miljökonsekvenser är neutrala, men som kan användas för att uppnå någon annan betydande samhällelig fördel. Klimatfondens verksamhet inom digitalisering avgränsas enligt den valda strategin till att gälla digitala lösningar och dataplattformar som direkt eller indirekt genererar utsläppsminskningar. De digitala objektens riktgivande andel på 35 procent granskas utifrån antalet objekt.

Handlingsdirektivens riktlinje om att påskynda koldioxidsnålhet inom industrin förverkligas på flera sätt genom finansieringskategorierna: genom snabbare ibruktagande av anläggningsinvesteringar, infrastruktur och koldioxidsnåla lösningar samt med hjälp av digitala lösningar och plattformar som möjliggör koldioxidsnålhet.

Många finansieringsobjekt främjar handlingsdirektivens mål att effektivisera användningen av naturtillgångar eller främja naturens mångfald. Principen do no significant harm i kriterierna för finansiering och den finansieringsobjektspecifika granskningen säkerställer dessutom att finansieringsobjekten inte står i konflikt med målen gällande användningen av naturtillgångar och naturens mångfald.

5. Finansieringsinstrument och koppling till EU-finansiering

Klimatfonden kan enligt handlingsdirektiven bevilja finansiering med eget och främmande kapital samt mellanfinansiering. Kapitallån nämns som ett naturligt verktyg i den första fasen. Klimatfonden kan enligt handlingsdirektiven vara grundare av eller investerare i fonder och i princip använda statsstöd i sina finansieringsinstrument. Finansiering som räknas som statsstöd kan dock beviljas först efter att man har stadgat om detta med en separat lag. Lagen om Klimatfonden behandlas av riksdagen hösten 2022. Utnyttjande av EU-finansiering hör enligt handlingsdirektiven till Klimatfondens uppgifter.

Utgångspunkten för utvecklingen av Klimatfondens instrumentation är att svara mot de mål som har satts upp för Klimatfondens verksamhet. Klimatfonden ska i objekten erbjuda sina kunder finansiellt mervärde som gör att projekten och deras effekter kan förverkligas tidigare eller i större skala än vad som vore fallet utan Klimatfondens finansieringsandel. För att detta ska kunna förverkligas måste instrumenten svara mot kundernas behov och kunna utnyttjas på ett meningsfullt sätt som en del av kundernas totala finansiering.

Klimatfonden har än så länge inte haft tillgång till instrument som räknas som EU-statsstöd. Därför måste varje finansieringsbeslut uppfylla kravet på marknadsvillkor. Klimatfondens investeringars marknadsvillkor genomförs genom att tillämpa befintliga metoder för att säkerställa marknadsvillkor. Hit hör ofta till exempel fastställande av ett minimipris med hjälp av EU:s räntereferenstabell eller finansiering på samma villkor som en privat finansiär. Klimatfonden förutsätter i utgångspunkt även att projekten har en betydande andel annan finansiering på marknadsvillkor (cirka 30 procent), men man kan avvika från detta om marknadsvillkor kan konstateras i tillräcklig mån på annat sätt. Ekonomiskt sett ska Klimatfondens finansieringsobjekt vara minst självbärande på lång sikt och ha en trovärdig plan som visar Klimatfondens utsikterna till att finansieringen återbetalas och kapitalet återställs.

För att genomföra Klimatfondens riskhantering begränsas Klimatfondens finansieringsandel till maximalt 50 procent av finansieringshelheten, och finansieringen kombineras med en avkastningsandel som avtalas för respektive finansieringsobjekt och som kan bestå av en räntepremie som överskrider minimiräntan, bytesrätt och/eller ett vinstandelsvillkor. Dessutom begränsas storleken på Klimatfondens finansieringsandel, så att det är möjligt att inom ramen för Klimatfondens årsvolym sprida risken på flera beslut. Från och med 2023 är storleken på Klimatfondens finansieringsandel i regel 4–40 miljoner euro. Den lägre delen av intervallet är mer lämplig för i synnerhet digitala objekt och den övre delen för anläggningsinvesteringar.

Klimatfondens styrelse har inom ramen för handlingsdirektiven och med beaktande av målen för verksamheten beslutat att tills vidare fokusera på kapitallån som bolagets primära finansieringsinstrument. Dessutom kan man i vissa situationer överväga fondobjekt samt expansion i riktning mot instrument i främmande kapital. Bolaget behåller även möjligheten att vid behov använda sig av andra instrument som handlingsdirektiven tillåter.

KAPITALLÅN

Vid kapitallån får kapital och ränta under bolagets likvidation och konkurs betalas endast med sämre företrädesrätt än alla övriga skulder. Kapitalet får återbetalas och ränta betalas endast till den del beloppet av bolagets fria egna kapital och samtliga kapitallån vid betalningstidpunkten överskrider förlusten enligt balansräkningen i bolagets bokslut. Kapitallånet ökar inte bolagets eget kapital i bokföringen hos mottagaren av kapitallånet, men det kan i vissa situationer kalkylmässigt läggas till i det egna kapitalet vid soliditetsberäkningar. Vid finansieringsbehov i Klimatfondens finansieringskategorier är kapitallån på grund av dessa egenskaper ganska allmänt lämpliga för kundernas behov. De primära kundgrupperna för kapitallån är små och medelstora bolag samt tillväxtbolag, för vilka kapitallånets underordnade ställning kan vara en viktig egenskap för att finansieringshelheten ska förverkligas och för vilka den avkastningsandel som kopplas till kapitallånet och som ofta bygger på bytesrätt är en naturlig del av det totala priset på finansieringen.

INSTRUMENT I FRÄMMANDE KAPITAL

Klimatfonden kan överväga hybrid-, junior- och seniorlån i fråga om objekt där kundens finansieringsbehov och flaskhalsen i den finansiering som står till buds för kunden uttryckligen gäller finansiering med främmande kapital och där ett kapitallån inte är ett naturligt instrument för kunden. Kapitallån, och framför allt den bytesrätt som ofta hänförs till avkastningsandelen, är inte lämpliga i alla situationer, till exempel för vissa offentligägda bolag, där externa finansiärer inte deltar i ägandet och förändringar i ägargrunden inte väntas i fortsättningen heller.

Till instrument i främmande kapital kan kopplas en säkerhetsposition av varierande grad för Klimatfonden, vilket gör det möjligt för kunden att erhålla ett vettigt totalpris för finansieringen framför allt i situationer där bytesrätt inte kommer i fråga eller där kunden har tillgång till säkerheter eller garantier. I många av Klimatfondens finansieringsobjekt uppstår egendomsposter som har ett säkerhetsvärde, såsom anläggningar och utrustningen i dem, och att utnyttja dessa kan för sin del även stödja Klimatfondens riskhantering. Kapitallån passar i sin tur i synnerhet vid projekt där det inte finns något säkerhetsvärde eller där säkerhetsvärdet inte kan bindas till Klimatfondens finansieringsandel.

När finansiering med främmande kapital övervägs används Klimatfondens kriterier för finansiering, precis som vid annan finansiering, och särskild uppmärksamhet fästs vid

att Klimatfondens finansiering inte utesluter privat eller annan offentlig finansiering av objektet, till exempel finansiering från Finnvera.

FONDOBJEKT

I fondobjekt investerar Klimatfonden inte direkt i företag och projekt som tar fram klimatlösningar, utan i en mellanhand som på basis av ett fondavtal eller annat förvaltningsavtal administrerar Klimatfondens insatser.

Fondplacering är inte ett fokusområde i Klimatfondens verksamhet, och Klimatfonden deltar inte i fonder där Tesi eller Business Finland VC deltar som en av finansiärerna. Klimatfonden kan vara ankarinvesterare och/eller grunda fonder när fondformatet på goda grunder är det mest produktiva och effektiva sättet att generera de effekter som avses i Klimatfondens kriterier för finansiering. Att verka genom ett fondobjekt kan bidra till att Klimatfondens finansiering når fler objekt, även sådana som är mindre än de objekt som är fokus för Klimatfondens direkta finansieringsverksamhet.

Klimatfonden överväger att investera i fondobjekt till exempel i situationer där man på marknaden håller på att lansera ett nytt fondformat som är förenligt med Klimatfondens mål och där effekterna uppnås betydligt tidigare eller i betydligt större omfattning om Klimatfonden deltar eller inte förverkligas alls om Klimatfonden inte deltar. Exempel på sådana är specialplaceringsfonder som löser en viss klimat- och/eller miljöutmaning eller finansieringsbolag som har som primärt mål att uppnå mätbara utsläppsminskningar och/eller andra effekter på miljön. Vid utvärderingen av fondobjekt används Klimatfondens kriterier för finansiering, och utsläppsminskningspotentialen och till exempel förenligheten med principen do no significant harm bedöms. Man kan även försöka säkerställa förverkligandet av dessa med hjälp av avtal.

KOPPLING TILL EU-FINANSIERING

Klimatfonden kan med hjälp av sin instrumentation kopplas till både finansiering på marknadsvillkor och EU-finansiering i stödform och därigenom stödja en hävstångseffekt för att få EU-finansiering för den gröna övergången i Finland. Fem möjliga principer för kopplingen till EU-finansiering har identifierats för bolaget:

- 1) Samarbete med EIB-gruppen
- 2) EU-statsstöd som tänkbart instrument
- 3) Verkande som genomförande partner i programmet InvestEU
- 4) Klimatfonden som nationell delfinansiering
- 5) EU-finansiering för Klimatfondens objekt

Tabell 1 nedan sammanfattar de identifierade kopplingsmöjligheterna. Klimatfonden följer dessutom de nätverk och partnerskap som hänför sig till EU-finansiering för att få aktuell information och upptäcka eventuella investeringsämnen som framkommer.

Tabell 1

Samarbete med EIB-gruppen	Klimatfonden har många slags samarbetsmöjligheter med Europeiska investeringsbankgruppen (EIB och EIF), från strukturellt samarbete inom till exempel samfinansieringsprojekt, garantiinstrument och fondprogram till saminvesteringar i större investeringsobjekt.
EU-statsstöd som tänkbart instrument	Klimatfonden har inte använt asymmetriska instrument som räknas som statsstöd. Efter att den eventuella lagen om Klimatfonden har trätt i kraft skulle bolaget kunna införa asymmetriska finansieringsvillkor som räknas som statsstöd i situationer där det med hjälp av dem skulle vara möjligt att uppnå betydande effekter i enlighet med Klimatfondens uppgift.
EU-budgetgaranti för Klimatfondens finansiering	Genom att bli direkt genomförande partner i finansieringsprogrammet InvestEU skulle det vara möjligt för Klimatfonden att både skapa en hävstångseffekt för sina finansieringsvolymerna och få en partiell EU-budgetgaranti för bolagets eventuella kreditförlustrisker. InvestEU-samarbete förutsätter pelarbedömning av bolaget.
Klimatfonden som nationell delfinansiering	Den finansieringsandel som uppkommer under Klimatfondens normala investeringsprocess räknas som en del av den nationella motfinansiering som behövs för att få loss EU-finansiering i bidragsform, till exempel under LIFE- och kohesionsprogrammen. Klimatfonden deltar i styrningen av de LIFE- och ERUF-program som är relevanta för den och kartlägger aktivt finansieringsobjekt som passar dem.
EU-finansiering för Klimatfondens objekt	Finansieringsansökningar i understödsform fungerar i huvudsak som begränsade öppna ansökningar, och kunden kan ansöka om finansiering utan separata åtgärder av Klimatfonden. Klimatfondens team kan dock styra kunden till passande finansieringsprogram eller till Business Finlands rådgivningstjänst.

6. Organisation

Organisationen består av fyra funktioner:

1. Investeringar (*Investments*)
2. Kundrelationer (*Customer and Dealflow*)
3. Kommunikation och ansvarsfullhet (*Communications and Sustainability*)
4. Ekonomi och förvaltning (*Finance and Administration*)

Investeringsfunktionen ansvarar för analysen av finansieringsobjekten och beredningen av finansieringsbesluten samt för verkställandet, administrationen och uppföljningen av besluten. Investeringsfunktionen ansvarar för kartläggningen av de utomstående experter som behövs vid beredningen av finansieringsbesluten samt för ledningen av de valda experternas arbete. Investeringsfunktionen bereder och verkställer åtgärder som är förenliga med finansieringsvillkoren och som anknyter till återbetalning och lösgöring av Klimatfonden, inklusive användning av eventuella bytesrätter och det ägarskap som följer av dem. Förutom för de enskilda finansieringsobjekten ansvarar investeringsfunktionen även för helhetsbilden av Klimatfondens portfölj när det gäller både risker och effekter. När det gäller utvecklingsansvar ansvarar investeringsfunktionen för utvecklingen av bland annat kriterierna för finansiering, finansieringsprocessen och Klimatfondens instrumentation, i synnerhet med betoning på kompetensen inom ansvarsfull investering som syftar till verkningsfullhet.

Kundrelationsfunktionen ansvarar för kundservicen i anknytning till potentiella finansieringsobjekt, exklusive objekt som aktivt befinner sig i analysprocessen, där investeringsfunktionen ansvarar för interaktionen och responsen. Kundrelationsfunktionen bedömer hur väl projekten passar Klimatfondens kriterier för finansiering utifrån den preliminära informationen och sammanställer potentiella projekt att överväga för investeringsfunktionens analys. Kundrelationsfunktionen upprätthåller en helhetsbild av projektflödet och ansvarar för åtgärderna för att generera och kuratera ett projektflöde utifrån de observationer som görs av helhetsbilden. Kundrelationsfunktionen genomför och utvecklar servicestyrningen och andra processer som hänför sig till hanteringen av kundrelationerna, såsom utformningen av Klimatfondens kundservicestig. En central del av kundrelationsfunktionen är interaktion och respons även i fråga om de projekt som inte passar för finansiering enligt Klimatfondens kriterier. Kundrelationsfunktionen upprätthåller samarbetsrelationerna till medfinansiärerna och försöker för egen del stödja möjliggörandet av kundernas finansieringshelheter också när det gäller den övriga finansieringen.

Funktionen kommunikation och ansvarsfullhet ansvarar för kommunikationen om både hela bolaget och enskilda finansieringsbeslut. I kommunikationsfunktionen ingår planering och genomförande av kommunikationen samt mångsidig uppföljning i olika kanaler. Funktionen kommunikation och ansvarsfullhet producerar och sammanställer rapportering om bolagets verksamhet och om resultaten för olika administrativa kanaler och kommunikationskanaler. Funktionen kommunikation och ansvarsfullhet ansvarar för utvecklingen och upprätthållandet av processen för och rapporteringen av ansvarsfullheten i Klimatfondens egen verksamhet. Funktionen kommunikation och ansvarsfullhet sätter utifrån internationella och nationella källor samman en helhetsbild av verksamhetsmiljön för bolagets bruk.

Ekonomi och förvaltning ansvarar för bolagets ekonomiförvaltning och personalförvaltning samt för koordinering, uppföljning och utveckling av verksamheten i förvaltningssystemet. Förvaltningen ansvarar för processerna för utvärdering av effektiviteten på bolagsnivå, bolagets egna juridiska kompetens och

den juridiska kompetens som skaffas via samarbetspartner samt datasäkerheten och IT-systemen.

Organisationen består av cirka 25 personer, inklusive verkställande direktören.

7. Ekonomi och risker

Handlingsdirektiven och bolagsordningen fastställer den centrala ramen för Klimatfondens ekonomiska verksamhet. Bolaget strävar enligt bolagsordningen inte efter att maximera avkastningen av sin verksamhet, utan efter att genomföra bolagets samhällsuppgifter så effektivt som möjligt och maximera de samhälleliga resultaten. De investeringar som bolaget gör och verksamheten i finansieringsobjekten ska som helhet betraktade enligt handlingsdirektiven vara självbärande på lång sikt. Bolaget kan inom ramen för bestämmelserna och föreskrifterna om statsstöd ta större risker i sin investeringsverksamhet eller nöja sig med mindre avkastning än privata investerare.

Klimatfonden har hösten 2022 en kassa på cirka 150 miljoner euro i medel att investera. Dessutom har ägaren beslutat att tilläggskapitalisera bolaget med en summa på 200 miljoner euro, och i 2023 års kompletterande budgetproposition har inkluderats ett reservationsanslag på 100 miljoner euro till Klimatfonden. Utgångspunkten är att Klimatfonden enligt handlingsdirektiven till övriga delar verkar med avkastningen på sitt kapital, inklusive medel som återbetalas för investeringar och finansiering. Den största kapitalposten är en ägarandel på 8,3 procent i Neste, vars direktavkastning utgör en viktig del av Klimatfondens inkomstflöde. För Nestes ägarstyrning ansvarar till alla delar statsrådets kansli, med vilket Klimatfonden har ett förvaltningsavtal gällande aktierna i Neste.

Klimatfondens styrelse strävar i sitt beslutsfattande i enlighet med handlingsdirektiven och bolagsordningen efter att det investerade kapitalet ska återbetalas till hundra procent vid en granskning över tid och portfölj. Klimatfondens verksamhet inkluderar risker, varför återbetalningen av kapitalet i utgångspunkt är förknippad med betydande osäkerhet när det gäller enskilda finansieringsbeslut. Dessutom är tidspannet för återbetalningen av kapitalet långt. Klimatfondens styrelse har satt 80 miljoner euro som mål för finansieringsbeslutsvolymen 2022 och därefter 130 miljoner euro per år tills vidare. Årsvolymmålet har valts för att det till storleksklassen i tillräcklig grad ska motsvara Klimatfondens uppgift och efterfrågan av finansiering på marknaden, som har stabiliserats på en nivå på över 1 miljard euro.

Antalet investeringsbeslut per år är 12–15 stycken från och med år 2023. Bolagets operativa kostnader är cirka 6 miljoner euro och fördelar sig på kostnader för beredning av finansieringsbesluten, personalkostnader och andra operativa kostnader.

Klimatfondens centrala riskkategorier är risker i den operativa placeringsverksamheten, ekonomiska risker, strategiska risker, administrativa risker samt risker som anknyter till anseendet och ansvarigheten. Den ekonomiska

riskhanteringen har i uppgift att säkerställa verksamhetens kontinuitet och resultat, tryggandet av medlen och egendomen och de korrekta och tillräckliga uppgifter om ekonomin och verksamheten som bestämmelserna förutsätter. De största ekonomiska riskerna hänförs till utvecklingen av Nestes utdelningar samt till hur väl riskhanteringen lyckas i den operativa finansieringsverksamheten.